30.1.2019

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

HE 299/2018 vp; Hallituksen esitys eduskunnalle liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Valtiokonttorin lausunto yllä mainitusta hallituksen esityksestä

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Valtiokonttorin lausuntoa hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi liikenne- ja potilasvahinkolautakunnasta sekä eräistä siihen liittyvistä laeista. Tämän vuoksia Valtiokonttori lausuu seuraavaa:

HE laiksi liikenne- ja potilasvahinkoalautakunnasta

Esityksessä ehdotetaan, että liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta yhdistettäisiin uudeksi lautakunnaksi, jonka nimeksi tulisi liikenne- ja potilasvahinkolautakunta. Uusi liikenne- ja potilasvahinkolautakunta toimisi jakautuneena kahteen osastoon, joista toinen käsittelisi liikennevahinkoasioita ja toinen käsittelisi potilasvahinkoasioita. Muutoksen tavoitteena on parantaa lautakunnan toimintaedellytyksiä luomalla isompi ja joustavampi organisaatio, joka pystyy paremmin mukautumaan lautakunnan työmäärissä tapahtuviin vaihteluihin ja vastaamaan esimerkiksi sähköiseen palveluun kohdistuviin odotuksiin. Lisäksi lautakuntien yhdistämisellä molempien vakuutuslajien vahinkoasioiden käsittelyssä voitaisiin käyttää yhteisiä hallintopalveluja, tietojärjestelmiä ja toimitiloja, mikä mahdollistaisi nykyistä kustannustehokkaamman toiminnan.

Uudessa liikenne- ja potilasvahinkolautakunnassa olisi päätoimisen puheenjohtajan lisäksi, kuusi varapuheenjohtajaa, joista yksi olisi päätoiminen, sekä neljätoista muuta jäsentä sekä kaksikymmentäkuusi varajäsentä. Jäseniä ja varajäseniä määrä olisi näin ollen enemmän kuin nykyisissä liikennevahinkolautakunnassa ja potilasvahinkolautakunnassa yhteensä. Lautakunnan jäsenten toimikautta myös pidennettäisiin viiteen vuoteen. Lautakunnan puheenjohtaja ja päätoiminen varapuheenjohtaja asetettaisiin kolmen vuoden sijaan tehtäväänsä toistaiseksi.

Myös lautakunnan lääkärijäsenten määrää ehdotetaan lisättäväksi. Lautakunnan muiden jäsenten kelpoisuusvaatimukset vastaisivat nykyisten liikennevahinkolautakunnan ja potilasvahinkolautakunnan kelpoisuusvaatimuksia.

Valtiokonttori pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina ja ne todennäköisesti lisäävät uuden lautakunnan ratkaisukapasiteettia nykytilaan verrattuna. Lautakunnan henkilöstön pidempiaikaiset toimikaudet puolestaan edesauttavat toiminnan suunnittelua ja eri hankkeiden toimeenpanoa kuten esityksessä

todetaankin. Työmäärän kohtuullisena pitäminen yhtenä tavoitteena myös lautakunnan lääkärijäsenten osalta on Valtiokonttorin käsityksen mukaan kannatettava. Samanaikaisesti lautakunnan tulee myös huolellisesti paneutua siihen, että sen kulut pysyvät kohtuullisina lisääntyvästä henkilöstön määrästä huolimatta.

HE liikennevakuutuslain muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös joitakin lähinnä säädösteknisiä tarkistuksia liikennevakuutuslakiin. Valtiokonttorin osalta esitetään, että liikennevakuutuslain 32 §:n 3 momentin pykäläluetteloon lisättäisiin myös lain 88 § koskemaan Valtiokonttoria tilanteissa, joissa Valtiokonttori joutuu esittämään takaisinsaantivaatimuksen Liikennevakuutuskeskukselle tai vakuutusyhtiölle maksamistaan korvauksista. Valtiokonttori pitää tätä muutosta tarpeellisena ja perusteltuna.

Liikennevakuutuslain 29 §:n 1 ja 2 momentin mukaan Valtiokonttori määrää Liikennevakuutuskeskuksen esityksestä liikennevakuutusmaksun suorittamisen laiminlyöneen ajoneuvon omistajan tai haltijan maksamaan vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun Liikennevakuutuskeskukselle. Valtiokonttorin päätökseen saa hakea muutosta siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään. Nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä esitetään pykälän 2 momenttiin lisättäväksi, että *hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.* Valtiokonttorilla ei ole tähän huomautettavaa.

Liikennevakuutuslain 29 §:n 4 momentin mukaan liikennevakuutuskeskus laskuttaa ja perii ajoneuvon omistajalle tai haltijalle määrätyt 1 momentissa mainitut maksut. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädökseen lisättäväksi, *että maksut peritään sen jälkeen, kun Valtiokonttorin päätös on tullut lainvoimaiseksi. Päätöksen tiedoksiantoon asianosaiselle sovelletaan, mitä hallintolain 59 §:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta.*

Koska usein vakuuttamisen laiminlyöneet henkilöt ovat syyllistyneet laiminlyöntiin huolimattomuuttaan, ovat he Valtiokonttoriin saapuneiden yhteydenottojen perusteella halukkaita maksun suorittamiseen heti, kun heitä sen suorittamisvelvollisuudesta huomautetaan. Valtiokonttori pitäisikin perusteltuna, että vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyöjät saisivat mahdollisuuden vakuutusmaksua vastaavan maksun ja laiminlyöntimaksun maksamiseen heti niin halutessaan. Tämän vuoksi Liikennevakuutuskeskuksen tulisikin voida lähettää lasku laiminlyöneelle henkilölle jo ennen Valtiokonttorin päätöksen lainvoimaiseksi tuloa kuitenkin niin, että sen perintään voitaisiin ryhtyä vasta päätöksen saatua lainvoiman. Näin henkilölle itselleen annettaisiin mahdollisuus maksaa velottu määrä pois heti hänen tarvitsematta odottaa toista kuukautta saapuvaa velkomusta. Mikäli henkilö ei pidä velkomusta perusteltuna tai ei muusta syystä halua sitä maksaa, on hänellä siihen oikeus Valtiokonttorin päätöksen lainvoimaiseksi tuloon saakka. Todettakoon vielä, että tämä menettely sujuvoittaisi ja jouduttaisi myös perintäprosessia Valtiokonttorin ja

30.1.2019

Liikennevakuutuskeskuksen välillä. Valtiokonttori ehdottaakin, että lain 29 §:n 4 momentti muutettaisiin seuraavaan muotoon

Liikennevakuutuskeskus laskuttaa ja perii ajoneuvon omistajalle tai haltijalle määrätyt 1 momentissa mainitut maksut. Liikennevakuutuskeskus voi periä maksut aikaisintaan Valtiokonttorin päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Muilta osin Valtiokonttori pitää hallituksen esitystä perusteltuna.

Lakiasiainpäällikkö Pekka Syrjänen